

Sosiaaliturvan sudenkuoppa: Yleistuki ja OVE-loukku

Yleistukea on markkinoitu selkeytyksenä ja byrokratian purkuna. Nyt se on paljastunut säästötoimenpiteeksi, joka iskee erityisen kovaa yhteen haavoittuvimmista ryhmistä: ikääntyviin työttömiin, jotka ovat yrittäneet paikata toimeentuloaan osittaisella varhennetulla vanhuuseläkkeellä.

Tänään julkaistussa blogissaan Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry:n toiminnanjohtaja Timo Kokko ruotii 1.5.2026 voimaan tulevaa, eduskunnan jo hyväksymää, lakia yleistuesta.

Yleistuki on lähtökohtaisesti samansuuruinen kuin edeltäjänsä, eli bruttona noin 800 euroa kuukaudessa. Merkittävä ero on, että nyt myös 55 vuotta täyttäneisiin henkilöihin aletaan soveltaa niin sanottua tarveharkintaa. Tämä tarkoittaa, että palkkatulojen lisäksi myös esimerkiksi pääomatulot ja maksuun otettu osittainen varhennettu vanhuuseläke (OVE) voivat pienentää yleistuen määrää. Ansiosidonnaiseen työttömyysturvaan varhennettu eläke ei vastaisuudessaakaan vaikuta.

- Yleistukea on markkinoitu selkeytyksenä ja byrokratian purkuna. Nyt se on paljastunut myös säästötoimenpiteeksi, joka iskee erityisen kovaa yhteen haavoittuvimmista ryhmistä: ikääntyviin työttömiin, jotka ovat yrittäneet paikata toimeentuloaan osittaisella vanhuuseläkkeellä, toteaa EKL:n toiminnanjohtaja Timo Kokko.

OVE on ollut monelle "hengissäpysymisraha" pitkittyneen työttömyyden aikana. Nyt se muuttuu yleistuen myötä pelkäksi nollasummapeliksi, jonka laskentakaava on karu. Kaikki 311 euron ylittävä OVE-tulo leikkaa yleistukea 50 prosentin suhteella. Jos ihminen nostaa esimerkiksi 800 euron OVE-eläkettä, valtio katsoo hänen olevan "liian varakas" täyteen tukeen ja leikkaa yleistuesta suoraan noin 245 euroa kuukaudessa.

- Ihmistä rankaistaan siitä, että hän on nostanut omaa, ansaittua eläkettään etuajassa maksamalla siitä varhennusvähennyksen. Tästä on sosiaaliturva kaukana. Kyseessä on eläkesäästöjen pakkosyöttäminen valtion budjettivajeen tukkimiseksi. Työtön joutuu maksamaan oman sosiaaliturvansa omilla eläkesäästöillään, jotka hän on kerryttänyt vuosikymmenten työllä. Tämähän on aivan järjetöntä, toiminnanjohtaja Timo Kokko jatkaa.

Kyseessä on moraalinen ja taloudellinen katastrofi. OVEa nostamalla ihminen pienentää pysyvästi tulevaa varsinaista vanhuuseläkettään. Jos tämä nostettu eläke-euro ei parannakaan elintasoja nyt – koska valtio leikkaa sen verran pois yleistuesta – ihminen köyhtyy kaksi kertaa: hän saa vähemmän rahaa nyt ja hän saa vähemmän rahaa koko lopun elämänsä.

Yleistuen puolustajat puhuvat kannustavuudesta, mutta ikääntyvän ja vaikeasti työllistyvän työttömän kohdalla puhe on kyynistä. Sosiaaliturvaministeri **Sanni Grahn-Laasonen** [on todennut Helsingin Sanomille](#), että varhennettua eläkettä nostaville ikääntyville työttömille tulossa oleva leikkaus ”käydään vielä läpi”, jotta uudistus ei johtaisi kohtuuttomiin tilanteisiin. Tämä on todella toivottavaa.

- Eläkepäätöksiä tehdessään pitää pystyä luottamaan siihen, että tiedossa on kaikki päätökseen mahdollisesti vaikuttavat tekijät ja nyt ei näin ole ollut. Jos uudistukseen ei rakenneta vahvoja suojamekanismeja OVE-tulon osalta, ajetaan kymmenet tuhannet ikääntyneet suomalaiset pysyvään ja syvenevään köyhyyskierteeseen juuri eläkeikänsä kynnyksellä, päättää Timo Kokko.

Löydät Timo Kokon blogikirjoituksen [klikkaamalla tästä](#).

toiminnanjohtaja Timo Kokko, 050 441 3830

Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry on eläkkeensaajien aktiivinen edunvalvoja. Se on perustettu vuonna 1962 ja sillä on takana jo lähes 60 vuotta aktiivista toimintaa maamme eläkkeensaajien hyväksi.